

Jak to bylo ?

Vážení čtenáři, v tomto malém zamyšlení se s Vámi chceme podělit o jednu záhadu z počátků naší obce. Nejprve připomeneme některá ověřená fakta z historie.

- První písemná zmínka o Klopotovicích je z roku 1213 (týká se však již roku 1208, kdy markrabí Vladislav daroval část Klopotovic panenskému klášteru v Olomouci a toto darování pak bylo v tom roce 1213 potvrzeno biskupem Robertem). V této první známé písemné zmínce se hovoří o vsi **Klopothowich !**

- Podle nálezů mincí se všeobecně usuzuje, že většina slovanských obcí na Prostějovsku (např. Bedihošť, Čechůvky, Hrubčice, Kralice na Hané a také Klopotovice) pochází z doby knížete Břetislava I. (1035 - 1055) a knížete Svyatopluka (1055-1061).

- Mezi usedlými v Klopotovicích, kteří po roce 1620 emigrovali (z důvodů rekatolizace) se nachází mimo jiné jména: **Mierzylowský, Starkowský, Kasparowský, Skusilowský, Opustilowský**, - tedy jména bezesporu polského původu.

- V letech 1000 – 1025 ovládali Moravu Poláci knížete Boleslava Chrabrého (992-1025).

- Zajímavé je, že právě v polštině jsou slova: **Klopot** (starost, potíže) a **Klopotivý** (plný starostí, obtížný).

- Na první známé pečeti naší obce se nachází nápis: **Peczet obecní díediny Klopotovi.**

- V Ottově slovníku naučném, jinak velmi pečlivě zpracovaném je místo Klopotovice uveden název obce – **Klopotice.**

A tak se přímo nabízí několik otázek :

- 1) Má ovládnutí Moravy Poláci v letech 1000 - 1025 nějakou byť i nepřímou souvislost se založením – vznikem naší obce ?
- 2) Proč ještě po roce 1600 jsou na seznamu usedlých v naší obci jména bezesporu polského původu ?
- 3) Co má společného název naší obce s polskými výrazy Klopot – Klopotivý - je to náhoda, či něco více ?
- 4) Proč se v první písemné zprávě hovoří o vsi Klopothowi - ?
- 5) Proč na pečetě je uveden název obce Klopotovi - ?
- 6) Proč Ottův slovník naučný uvádí – Klopotice ?

Na tyto otázky se sice nabízí několik odpovědí, ale které jsou ty správné? To už necháme na zralé úvaze laskavého čtenáře - správná odpověď je zahalena závojem minulostí. Ostatně k tomuto tématu se ještě někdy v budoucnu určitě vrátíme.

Vydává Obecní úřad v Klopotovicích v srpnu 2004; redakční tým: Zdeněk Klobouk a Petr Indrák; čerpáno z Archívu tovačovského panství a materiálů Obecního úřadu v Klopotovicích.

Lopotník

Nezávislý občasník o dění v naší obci

Číslo 14 – léto 2004

Dětský den se konal 5. července opět v režii Svazu žen, které tímto děkují všem sponzorům, co na naše děti nezapomněli.

Blahopřání

Dodatečně blahopřejeme našim děvčatům a chlapcům, kteří si úspěšně vedli na ZŠ v Tovačově v soutěži ve znalostech zákonů: Z.Bedřichové, L.Prachařové, V.Spálovské, D.Floriánovi, M.Prachařovi a A.Zatloukalové.

V tomto roce ukončili školní docházku: Bedřichová Zuzana, Kočíř Tomáš, Pohlodková Simona, Spálovská Vendula, Bukovcová Tereza, Bukovec Svatopluk, Martinézová Veronika, Pohlodková Aneta a Prachařová Lucie. Do dalšího života jim přejeme hodně úspěchů.

V novém školním roce nastupuje školní docházku: Roman Pospíš také jemu přejeme hodně zdaru .

Dne 6. června udělil naší obci předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky pan Lubomír Zaorálek prapor a znak. Na prvním snímku předávání dekretu a na druhém, pánové Jaroslav Prachař a starosta Josef Oravec při rozhovoru s místopředsedkyní paní Miroslavou Němcovou.

Vaší Milosti
ponížení, pokorní, poddaní
Jakub Parák - Purgmistr

Václav
Tomáš
Matěj
Karel
Vávra
Jakub
Matěj
Matěj
Matěj
Havel

Pospíšil
Zmeškal
Sotorník
Němčák
Trval
Spáčil
Pieczek
Khiel
Kovářík
Mareczký

Šebesta Prášil mpm - fojt

Martin
Matěj
Jura
Matěj
Jan
Jura
Ondra
Tomáš
Josef
Jan

Pospíšil
Grecman
Vančura
Ondroušek
Slabý
Secláček
Obhlídal
Hudec
Pavlica
Mika

Poznámky:

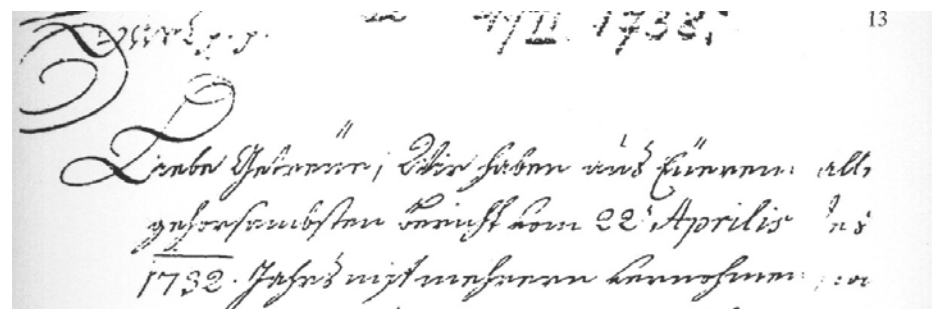
Jak lze soudit neznali již klopotovští usedlici, kde jsou padělky a hájek o nichž se zmiňuje smlouva pana Jana z Pernštejna s abatyší Dorotou. Z toho lze soudit, že rody tyto nastoupily v obci až po válce třicetileté, jinak by alespoň ústním podání některého rodu se označení zachovalo.

Christoper Herdiborský byl advokát, který později ve sporu Klopotovské zastupoval a pocházel pravděpodobně z Hrdibořic, kde byl původně zemanský dvorec.

Za tehdejších tuhých poddanských poměrů byla podobná stížnost, ba dokonce pozdější proces proti vrchnosti něco neslýchaného a dokazuje, že tehdejší usedlici klopotovští byli přinejmenším hodně nebojácní a útisk od vrchnosti hodně silný.

Ještě za pana Leopolda hraběte ze Salmu bylo Klopotovským dovoleno pásti na okrajích rybníka Panina (dříve Ocasu) dobytek za roční poplatek 40 rýnských. Když byl rybník vypuštěn mohli pásti na celém rybníce. Když byl útisk vrchnosti největší žalovali Klopotovští zároveň s Troubeckými v Olomouci a u zemské radní tabule v Brně. Bylo na místě několik komisí, které zjišťovaly příčiny žalob.

Když Klopotovští žalovali vrchnost (pana Armanda Petwaldského), že nechce od nich přijmout nájemné z pastvy na rybníku Panině, a že lidé vrchnostenští nejen při dopadení na pastvě zavírají je, ba i týrají. Komise vše v protokolech svědomitě zapsala. Ze spisů a v dalších komisionálních protokolech je vidět, že to mnoho nepomohlo. Spory pak byly ukončeny až rescriptem císaře Karla IV., daném 4. února 1738 ve Vídni, ale celkem toho mnoho poddaní nevybojovali.

- za první - na žádný způsob sobě to všecko co jsme až do posledního okamžení při panu hraběti ze Salmů užívali, zapovídati tím minějí odnímati sobě dáti můžeme,
- za druhy - jest ten vejpis 209 let starej, v kterých letech všelijaky proměny byly a tak se posledního kupu a prodeje hrabětského Salmovského v tej příčině a povinnosti držíme, kdežto my ve všem jako ad ultimum posseionis momentum pana hraběte ze Salmů byli zanecháni a trpěni býti máme a tak skrz ten poslední Salmovský kup a prodej všech našich užívaných Corporův dosáhli ačkoliv bychom žádnéj do konce zius (!) za to nebyli dávali pročez taky Vaše Milosti nic takového našeho prodáno nebylo,
- za třetí - zní ten vejpis nepochybně i to, dvěstodevětletský užívání takový pastvy v pastviskách dle takovýho vejpisu pro nás ačkoliv již v nynějších časech nějaký poslední vůli a proměnění se státi mohly,
- za čtvrtý - račte milostivě nám proukázati ten hájek a ty padělky, který byly v tom vejpisu vyfřejmařeny nebo Vaší Milosti povinnost jest to proukázati. A tak jestli by se nám něco odjímati chtělo, abychom my se tak z naší strany řídití mohli což dělati máme,
- za pátý - jest očitě a patně v pravdě, že od splavu za chrástí neb rybničnou příkopou my klopotovští nic neužíváme, což dobře merkovati jest,
- za šestý - všecko to co dle toho vejpisu ke Klopotovicím.... za mezemi i taky ještě kus pastviska od Vyklic nám Klopotovským vykázáno býti má,
- za sedmý - per patientiam ... usum ... ad ultimum possessionis momentum jest nám skrze posledního kup a prodej panství tovačovského ve všem od Jeho Milosti pana hraběte ze Salmů těch pastvisek a pastviskách o všech jinších Corporův constiturován, což patně na světle jest, že nic takového našeho Vaší Milosti prodáno nebylo z kterýchžto příčin a ještě jinších rezervovaných Vaše Milosti sobě oblíbily nám chudým lidem a poddaným nic takového nezapovídati a neodjímati, čemuž my taky dle práv dovoliti nemůžeme, nýbrž doufáme, že toto naše extraprocesum ponížena odpověď při Vaší Milosti místo spravedlnosti najde. Přičemž tak v ponížnosti prosíme, by nás Vaše Milost při našich pastvách a pastviskách i všech corporech dědiny Klopotovice tak jakž od ultimem possessionis momentum Jeho Milost pana Hraběte ze Salmů bylo milostivě asoravedlivě zanechati a nás do dalších škod a outrat, kdežto my... proti všem a všemu gvaltu právně protestujeme, neuháněti ráčila retevogrín oppnendo generalem negativam Juris facti Vaše Milosti žádosti a spisu v tejto příčině Sacvo veni Jure in ecie v Slavnym procesu všecko to jak daleko se v tejto příčině tam vztahuje dotknouti, zůstáváme.

Christoph Herdiborsky m.p.

10. Veřejné zasedání zastupitelstva naší obce se konalo dne 28. května 2004 a projednalo:

1. Kontrolu usnesení z 9. zasedání
2. Na základě auditu hospodaření OÚ Klopotovice provedeného Krajským úřadem v Olomouci schválilo hospodaření obce v roce 2003.
3. Na základě vyhlášeného konkurzu na pronájem pohostinství, byl pronájem schválen p.Vojtěchu Navrátilovi.
4. Zamítnuta žádost p.Vohralíkové na odstranění smrku na hřbitově z toho důvodu, že smlouva o pronájmu hrobového místa byla uzavřena s p.Navrátilem Jaroslavem.
5. Zastupitelstvo přijalo zamítavé stanovisko k vybudování obalovny živičné směsi v areálu bývalého Viklického dvora, toto bylo oznámeno Městskému úřadu v Tovačově.
6. Vyslechlo informaci o konání Valné hromady VaK Prostějov.
7. Na základě písemného pozvání na den 9.června předsedou parlamentu ČR k předání rozhodnutí o udělení znaku a praporu obce, schválilo vyslání p.Josefa Oravce, p.Jar.Prachaře a Petra Indráka.
- 8.Schváleno rozpočtové opatření číslo 1/2004.
- 9.Předložena návrh smlouvy na provedení II.etapy opravy kaple a návrh smlouvy na provedení oprav chodníků.
10. Informace týkající se odstranění stavby u Sýpky – bylo vydáno stavební povolení pro rolnickou společnost „Klas“ Kralice na Hané, která celou akci provede.

Výsledky voleb do Evropského parlamentu v naší obci:

účast: 40,37 % voličů, počty hlasů (%) pro kandidující strany:
 KSČM 31 - (35,22 %), KDÚ-ČSL 23 - (26,12 %), ODS 9 - (10,22 %), Strana venkova 6, ČSSD 4, NEI /Nezávislá iniciativa/ 4, Republikáni Miroslava Sládka 3, Sdružení nezávislých 2, Strana pro otevřenou společnost 2, Koruna česká 1, Sdružení nestraníků 1, Právý blok 1, Nezávislí 1.

Myslivecká společnost „HANÁ“ Kralice pořádala v sobotu 19. června „Střelecké závody jednotlivců“ na střelnici na „Podstrání“.

Omlouváme se panu Miroslavu Vatrtovi za skomolení jeho příjmení v Lopotníku č. 11.

Dovolujeme si upozornit naše občany, že v Tovačově je opět v provozu pánské kadeřnictví v budově kina (vedle školy). V liché týdny dopoledne a v sudé týdny odpoledne.

SPOR

mezi obcí Klopotovice a Armandem z Peterswaldu – majitelem tovačovského panství.

Na počátku byla SMLOUVA uzavřená mezi obcí klopotovskou a panem Janem z Pernštejna dne 15. prosince 1522.

Zde její znění:

„Léta Páně tisícího pětistého dvacátého druhého te auterý po svatej Lucy, stala se jest smluva celá a dokonalá mezi urozeným panem Pánem Janem z Pernštejna a na Helfenstějně, nejvyšším komorníkem markrabí Moravského jedneji a velebnou Pannou Dorothú, abatyší kláštera sv. Jakuba na předhradí holomouckým i s jejím konventem strany druhé námi Jaroslavem z Jesenic, Hinkem Pacákem z Pačlavic ouředníkem tovačovským, Petrem Jarczským z Jarz. A to taková jakož jest měl urozený Pan Jan z Pernštejna svrchu psaný, jakožto pán náš milostivý řeku dědičnú, kteráž teče od stavu biskupského mimož Klopotovice, skrz panny svrchu psany a conventem jejího dobrovolným tu řeku svrchu psaný Pan z Pernštejna jeho Milost těm lidem klopotovským na kterýchž jeho Milost oprava na vrchnost dědičná přísluší, dáti ráčil, s jejich dobrou vůlí pro freymorčiti za roli jejich, který říkají „padělky“ a za hájek, který k těm padělkám přísluší, když tůž roli a ten hájek leží nad rybníkem Ocasem, aby jeho Milost Pan svrchu psaný tej roli a těch padělků i s tím hájkem užíval a užívati mohl tak, jak svýho vlastního bez překážky lidí svrchu psaných i jiných všech lidí světských i duchovních nynějších i budoucích, po hráz pobočnú, která jde vedle tej řeky a strany hráže až po stav biskupský, toho lidé klopotovští užívati mají pastvami jakž nejlépe mohou jako svýho vlastního na to se jim žádný natahovati nemá žádným obyčejem a ani kterým vymysleným právem na budoucí časy.

A oni lidé klopotovští nynější u budoucí těž, aby tej řeky užívali rybami lapáním bez překážky svrchu psaného Pana Jana z Pernštejna jeho Milosti i budoucích potomkův pánův a držitelů tovačovských.

Než toto si vymíňuje, aby s tej řeky svrchu psané vzata mohla býti voda do rybníka Ocasu, buď všecka aneb jakž by kdy potřeba kázala a což by zbytku byl tej vody mimo potřebu rybníčnou ta se může přes stav ten, kterýmž se voda žene na ten rybník Ocas pustiti a svésti do konce toku tej řeky svrchu psany bez odporu a překážky každého člověka a jakož jest se prve do rybníka Ocasu bokem tej řeky skrze hráz kudyž se voda naháněla, toho se již díti nemá pro škodu lidí svrchu psaných pokudž gruntové klopotovští ukazují až po pole vyklický, kdež se jmenuje „padělky“ a těž rybník jestliže by, který spuštěn byl, kterýž se tou vodou nahánějí, aby tak bylo, aby všecku vodu zvedl a je napustil, když by se který rybník lovil nebo sušil.

A jakož kus pastviska přišlo k pastvisku lidí klopotovských vyklického, to se jim dává podle Smlouvy tak pokudž jest námi smluvšími ukázáno a zaměřeno svrchu psaný neb jest to svrchu psaný Pan Jan z Pernštejna jeho Milost lidem svým vyklickým dostatečně oddati ráčil a oni lidé vyklickí tu jsou také dobrovolně od jeho Milosti žádosti přijali a jež svrchu psany Pan z Pernštejna a na Helfenstějně – nejvyšší komorník markrabství Moravského a ony svrchu psany Dorota abatyše kláštera sv. Jakuba i svým conventem pečeti sny vlastní dali jsme k tejto smlouvě

přítisknutí a já Jaroslav z Jesenic hejtman na ten čas na Tovačově, Hinek Pacák z Pačlavic ouředník na ten čas na Tovačově, Petr Jarský z Jarz jakožto smluvčí mezi nimi pečeti naše k tejto smlouvě podle svrchu psaného pana Jana z Pernštejna jeho Milosti a panny conventu svrchu psaného přítiskli sme pro zdržení a upevnění věcí nahoře psaných a v tejto smlouvě postavených jenž jest psán a dán na Tovačově dne a léta nahoře psaného.“

Poznámky:

Tato Smlouva byla pak v letech 1730 - 31 jedinou příčinou sporu, který vedla obec Klopotovice, zastoupená Christopherem Hrdiborským z Hrdibořic proti Armandu z Peterswaldu, tehdejšímu majiteli panství tovačovského až u zemské radní tabule a kterouž obec prohrála. Z této smlouvy lze usuzovati, že tehdy ještě stála ves Vyklice místo pozdějšího panského dvora a že zanikla teprve po válce třicetileté (1618-48). Po této době o vsi Vyklicích není zmínky, pouze o dvoru. Pozemky původně patřící k Vyklicím byly připojeny ke dvoru v letech 1657 – 1661.

Rybník Ocas byl na loučkách na místě „paniny louky“.

Dopis pana Armanda z Peterswaldu Klopotovským

„Poněvadž z přiloženého výpisu patrně vyplývá, že obci Klopotovské nic přes boční hráže starého Ocasu nepatří, neb jen ke Klopotovským mezám jenom řeka předána jest, aby oni pak v Rybníku panským ocasu pásti mohli až posavad žádný nadání před rukama není, nýbrž dle přiloženého výpisu jenom kus od vyklických pastev se jim dalo což také užívají, tak se jim zapovídá, aby oni přes boční hráže nepřihnali a v gruntech vrchnosti, který ke Klopotovským žádného času nenáležely sobě žádné právo nedělali, nýbrž v hranicích Klopotovských k dědině přes vodu zůstali na stranu pak k Tovačovu přes most nepřihnali.“

V Tovačově, dne 24. septembris roku 1731.

Armand H. v. Peterswald mpm

K tomu poznamenáváme:

Klopotovští měli podle Smlouvy z roku 1522 uzavřené z panem Janem z Pernštejna a to platilo i za hrabat ze Salmů, povoleno pást dobytek na okrajích rybníku Ocasu tj. na loučkách, což jim bylo hořejším dopisem pana Armanda z Peterswaldu zakázáno.

Klopotovští se zřejmě domnívali, že po dlouholetém užívání jim tyto pastviny náleží, což jim bylo dopisem upřeno.

Odpověď Klopotovských p. Armandu z Peterswaldu

Vysoce urozený svobodný Pane

Milostivý pane, pane !

Z toho nám pod datem v Tovačově dne 24. Septembri roku 1731 do ruk našich daného spisu a přiloženého vejpisu v poníženosti jsme vyrozuměli, kterak by Vaše milost nám to pastvisko a pasunky, kterými již od nepamětitelných let jsme užívali a užíváme, zapovídati a odjímati míniti ráčila, na kterýžto spis a vejpis my Vaši milosti takto v poníženosti a poddajnosti slušně odpovídati musíme, že: